

GENERÁLNA PROKURATÚRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ODBOR LEGISLATÍVY, STRATÉGIE a ÚSTAVNÉHO PRÁVA
oddelenie stratégie a analytických činností
ŠTÚROVA UL. 2, 812 85 BRATISLAVA 1

Gsa/4 1/22/1000 – 9

Bratislava 27. februára 2023

Opatrenie

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vo veci stanoviska z 11. apríla 1994 sp. zn. III Gn 2007/1994 k začatiu trestného stíhania v tých trestných veciach, v ktorých bolo rozhodnuté podľa § 383a Trestného poriadku prevziať trestné stíhanie z cudziny, takto

rozhodol:

Podľa § 10 ods. 2 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z. z.“)

sa zrušuje

písomné stanovisko z 11. apríla 1994 sp. zn. III Gn 2007/1994 k začatiu trestného stíhania v tých trestných veciach, v ktorých bolo rozhodnuté podľa § 383a Trestného poriadku prevziať trestné stíhanie z cudziny a jeho záväznosť pre prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a asistentov prokurátorov na účely aplikačnej praxe.

Opatrenie neobsahuje odôvodnenie, pretože zákon č. 153/2001 Z. z. výslovne neustanovuje túto časť rozhodnutia ako obligatórnu (ide o rozhodnutie technicko-organizačnej povahy podľa § 10 ods. 18 Trestného poriadku per analogiam).

Opatrenie má charakter konštitutívneho individuálneho právneho aktu s účinkami ex nunc.

m. žilinka

Dr. h. c. JUDr. Maroš Žilinka, PhD.
generálny prokurátor Slovenskej republiky

S t a n o v i s k o

Generálnej prokuratúry SR k začatiu trestného stíhania v
tých trestných veciach, v ktorých bolo rozhodnuté podľa
§383a Tr. por. prevziať trestné stíhanie z cudziny

Orgán činný v trestnom konaní, príslušný v zmysle §18
ods. 2 Tr. por., po tom, ako obdrží spisový materiál
týkajúci sa trestnej veci, ktorá bola prevzatá z cudziny
podľa §383a Tr. por. Generálnou prokuratúrou SR na trestné
stíhanie, samostatne rozhodne o podmienkach realizácie
prevzatej trestnej veci, najmä o začatí trestného stíhania a
vznesení obvinenia, resp. ak nie sú podmienky na postup
podľa § 160 resp. 163 Tr. por., o vykonaní preverovania
podľa § 158 Tr. por.

O d ô v o d n e n i e:

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vo viacerých
prípadoch obdržala prostredníctvom krajských prokuratúr
námietky podané vyšetrovateľmi súčastí Úradov vyšetrovania
Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorými sa dožadujú
revidovania pokynu okresného, resp. krajského prokurátora v
trestných veciach, v ktorých bolo rozhodnuté prevziať
trestné stíhanie proti občanom Slovenskej republiky za činy
spáchané v cudzine, pokiaľ tieto pokyny vedú k začatiu
trestného stíhania a vzneseniu obvinenia.

V tejto súvislosti Vám pripomínam postup a zmysel
celého inštitútu prevzatia trestného stíhania, tak ako je
chápaný v Trestnom poriadku a Trestnom zákone platnom na
území Slovenskej republiky.

Ustanovenia o pôsobnosti Trestného zákona v § 18
zakotvili tzv. princíp personality založený na filozofii, že
občan Slovenskej republiky resp. obyvateľ republiky bez
štátnej príslušnosti je trestne zodpovedný podľa ustanovení
Trestného zákona platného na území Slovenskej republiky aj
vtedy, pokiaľ sa v cudzine dopustí činu, ktorý je trestný
podľa ustanovení osobitnej časti Trestného zákona.

Trestné stíhanie v tomto prípade sa začína z podnetu
samotného orgánu činného v trestnom konaní podľa § 2 ods. 3
resp. ods. 4 Tr. por. alebo z podnetu Generálnej prokuratúry
na podklade aktu prevzatia trestného stíhania v zmysle
zmluvy, alebo aj bez zmluvného základu, a to vždy v zmysle §
383a Tr. por.

Prevzatie trestného stíhania je vždy obligatórne, pokiaľ
sú splnené nasledovné podmienky:

1/ čin, ktorého sa dopustil občan Slovenskej republiky

alebo obyvateľ republiky bez štátnej príslušnosti, je trestný aj podľa Trestného zákona platného na území Slovenskej republiky,

2/ čin, ktorý je trestný podľa Trestného zákona nie je premlčaný na území Slovenskej republiky,

3/ ide o občana Slovenskej republiky alebo obyvateľa republiky bez štátnej príslušnosti.

Pokiaľ Generálna prokuratúra rozhodne o prevzatí trestného stíhania, je týmto vyjadrený medzinárodný záväzok Slovenskej republiky vo vzťahu k cudziemu štátu, ktorý na základe určitej zmluvy požiadala o prevzatie trestného stíhania. Rovnako však možno prevziať trestné stíhanie aj pokiaľ tu nie je konkrétna zmluva s cudzím štátom. V tomto prípade pokiaľ sú splnené podmienky uvedené pod bodmi 1,2,3 Generálna prokuratúra len realizuje zásadu, že prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel (§ 2 ods. 3 Tr. por.).

Generálna prokuratúra, pokiaľ rozhoduje o žiadosti cudzieho štátu o prevzatie trestného stíhania, nie je viazaná žiadnymi lehotami, v ktorých je potrebné formálne rozhodnúť o prevzatí trestného stíhania. Jedinou podmienkou je, aby tak nedošlo po lehote, kedy je trestné stíhanie na území Slovenskej republiky premlčané.

Vo vzťahu k Českej republike platia nasledovné zásady ohľadne prevzatých trestných stíhaní vedených proti občanom Slovenskej republiky:

1/ pokiaľ občan Slovenskej republiky sa na území dnešnej Českej republiky dopustil trestného činu v období od 1.1.1993 doposiaľ, podkladom pre prevzatie trestného stíhania je dvojstranná zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach, konkrétne článok 29 (ozn. 193/1993 Z.z.) v spojení s Európskym dohovorom o odovzdávaní trestného konania, podpísaný v Štrasburgu 15. mája 1972 (ozn. 551/1992 Zb.), na ktorý sa citovaný článok dvojstrannej zmluvy odvoláva.

2/ Pokiaľ občan Slovenskej republiky sa na území dnešnej Českej republiky dopustil trestného činu v období od 15. 7. 1992 do 31.12.1992, podkladom pre prevzatie trestného stíhania z Českej republiky je Európsky dohovor o odovzdávaní trestného konania dojednaný v Štrasburgu 15. mája 1972 (ozn. 551/1992 Zb.). V tomto prípade sa vychádza zo dňa, kedy uvedený dohovor nadobudol účinnosť pre bývalú ČSFR.

3/ Pokiaľ občan Slovenskej republiky sa na území dnešnej Českej republiky dopustil trestného činu pred 15. júlom 1992, kedy pre bývalú ČSFR nadobudol účinnosť horeuvedený štrasburgský dohovor, preberajú sa trestné stíhanie bez zmluvy, a to na základe reciprocity, čo aj výslovne česká strana uvádza vo svojej žiadosti.

V prípadoch, kedy príslušný úrad vyšetrovania z rôznych dôvodov namieta dôvodnosť začatia trestného stíhania /napr.

preto, že nebol obvinený občan Slovenskej republiky v cudzine vypočutý, resp. doposiaľ získané dôkazy v cudzine nedovoľujú vzniesť trestné stíhanie proti konkrétnej osobe (ktorá bola však obvinená v súlade s Trestným poriadkom cudzieho štátu) sa uplatní táto zásada: príslušný orgán - príslušný v zmysle § 18 ods. 2 Tr. por. - po tom, ako obdrží od Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky spisový materiál proti občanovi Slovenskej republiky spolu s pokynom na realizáciu trestného konania je oprávnený rozhodnúť o tom, či možno priamo na podklade zhromaždených dôkazov v cudzine začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie alebo vykonať konanie podľa § 158 Tr. por.

V každom prípade, však treba vykonať buď trestné stíhanie alebo preverovanie podľa § 158 Tr. por., aby sa tým realizoval medzinárodný záväzok Slovenskej republiky daný prevzatím trestného stíhania. Každá medzinárodná zmluva síce spravidla stanoví povinnosť prevziať trestné stíhanie (konanie) proti občanom Slovenskej republiky, resp. iným osobám, ktorý sa na území druhého zmluvného štátu dopustili súdne trestného činu, avšak zároveň táto zmluva stanovuje, že na prevzaté trestné stíhanie sa použijú predpisy dožiadaného štátu (Slovenskej republiky). Preto, pokiaľ prokurátor obdrží od vyšetrovateľa námietky podľa § 164 ods. 4 Tr. por. o týchto rozhodne podľa povahy veci ako v bežných veciach trestne stíhaných za činy spáchané na území Slovenskej republiky. Rovnako aj prokurátor, ktorý obdrží od generálnej prokuratúry spisový materiál vo veci prevzatého trestného stíhania, rozhodne podľa povahy veci, či možno priamo začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie alebo sa vykoná len preverovanie.

JUDr. Ivan Segeš
riaditeľ odboru